

Πρώτα σχόλια για τη Συμφωνία Ζάεφ-Τσίπρα

**Νίκη για ελληνικό και νατοϊκό
ιμπεριαλισμό, ταπείνωση για ΔτΜ, προίμιο
σε νέες επεμβάσεις και ταραχές**

του Βασίλη Μορέλλα

Η ελληνική κυβέρνηση της υπερλιτότητας, κατέληξε σε Συμφωνία με την ομολογή της Δημοκρατίας της Μακεδονίας (ΔτΜ) για το ζήτημα του ονόματος. Ο Τσίπρας, μπροστά στα νέα αντιλαϊκά μετρα (συντάξεις, μισθοί, ιδιωτικοποιήσεις) προσπαθεί να πείσει τον προοδευτικό και αριστερό κόσμο ότι τουλάχιστον βοηθά την εξομάλυνση των σχέσεων με την ΔτΜ και την ειρήνη στα Βαλκάνια. Αλλά ισχύει το ακριβώς αντίθετο!

«Αν γίνει η συμφωνία, η Ελλάδα θα είναι η ισχυρότερη δύναμη στα Βαλκάνια, μια περιφερειακή δύναμη... Αν θέλουμε να διαλύσουμε τα Σκόπια τα διαλύουμε την επόμενη μέρα.» (Υπ. Ναυτιλίας Π. Κουρουμπλής, 3/6/2018)

Η Συμφωνία πατά στην λογική της εξωτερικής πολιτικής της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ όπως έχει ασκηθεί όλο το προηγούμενο διάστημα, δηλαδή στην αποδοχή όλων των βασικών δογμάτων των προηγούμενων κυβερνήσεων: εξυπηρέτηση του ελληνικού κεφαλαίου και των συμμάχων του (ΝΑΤΟ, ΕΕ), προσπάθεια επέκτασης της ελληνικής επιρροής στα Βαλκάνια. Βέβαια, η κυβέρνηση χρησιμοποίησε για τους ίδιους σκοπούς το ίδιο ιδεολογικό όχημα: εθνικιστική προπαγάνδα περί απειλής του «σκοπιανού αλυτρωτισμού», αίτημα για αλλαγή ονόματος και Συντάγματος της

γείτονος κλπ. Είναι το όχημα που είχε χρησιμοποιήσει ο ελληνικός καπιταλισμός για να διεισδύσει οικονομικά στην ΔΤΜ τη δεκαετία του '90, μετερχόμενος από διπλωματικές πιέσεις μέχρι στρατιωτικές απειλές. Τώρα, η Συμφωνία επιβεβαιώνει ότι η Ελλάδα έχει λόγο στο όνομα, την... συνείδηση και τα εσωτερικά ζητήματα του γειτονικού λαού και ισοδυναμεί με αναβαθμισμένο ρόλο του ελληνικού κεφαλαίου στα Βαλκάνια, από τους αγωγούς υδρογονανθράκων μέχρι τη διεκδίκηση περισσότερων οικονομικών, εμπορικών και στρατιωτικών προνομίων.

Με βάση τα πρώτα στοιχεία, δημοσιευμένα από το Μαξίμου, η Συμφωνία Τσίπρα-Ζάεφ αποτελεί την πιο ηχηρή νίκη του ελληνικού υποϊμπεριαλισμού εις βάρος της γειτονικής άρχουσας τάξης, από όλες όσες είχε καταφέρει στο παρελθόν (οικονομική κατάκτηση της χώρας από το ελληνικό κεφάλαιο, αποκλεισμός από ΝΑΤΟ-ΕΕ, αλλαγή σημαίας, αλλαγές ονομάτων δρόμων και αεροδρομίων κλπ). Η συμφωνία **επιβάλλει** στη γειτονική χώρα οριστική αλλαγή ονόματος («Βόρεια Μακεδονία»), ανατρέποντας την μέχρι τούδε διεθνή της αναγνώριση ως Δημοκρατία της Μακεδονίας από 140 κράτη και μετατρέποντας τον όρο «Μακεδονία» από εθνικό (που εμπεριείχε και το «πΓΔΜ») σε γεωγραφικό. Επίσης, αλλαγή ονομάτων κρατικών οργάνων μέχρι και πολιτιστικών οργανώσεων και επιγραφών αγαλμάτων. Επιβάλλει αλλαγή του **Συντάγματος**, πράγμα πρωτοφανές για οποιαδήποτε διεθνή συμφωνία, όπως επαίρεται το Μαξίμου. Ακόμη χειρότερα, αναγνωρίζει **δικαίωμα παρέμβασης του ελληνικού κράτους** στα εσωτερικά της «Β. Μακεδονίας».

Με τέτοιους στόχους και τέτοια εργαλεία προφανώς η ειρήνη και η ομαλότητα δεν εξασφαλίζονται αλλά υπονομεύονται. Η ελληνική εξωτερική πολιτική και η Συμφωνία που αυτή επέβαλε, οξύνουν τις εθνικιστικές έριδες ελλήνων και μακεδόνων, εδραιώνουν την Ελλάδα ντε φάκτο ως βαλκανικό χωροφύλακα-τοποτηρητή, ενισχύουν το ΝΑΤΟ και την ΕΕ και αποσταθεροποιούν την περιοχή. Συγκεκριμένα, η Συμφωνία:

α) Ενισχύει τους εθνικισμούς και την ακροδεξιά εκατέρωθεν των συνόρων.

Εξευτελίζοντας την εθνική συνείδηση του γειτονικού λαού και κάθε δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού του, η Συμφωνία ενισχύει τη μακεδονική Δεξιά και μετατοπίζει την εκεί συζήτηση από τα ταξικά στα εθνικά θέματα. Ο πάμπλουτος Ζάεφ εκπροσωπεί μια μερίδα της μακεδονικής άρχουσας τάξης και όχι τον μακεδονικό λαό. Αφού στην λαϊκή δυσαρέσκεια για την πολιτική λιτότητας του Ζάεφ προστίθεται τώρα μια εθνική ταπείνωση, η Συμφωνία μπορεί να ανατραπεί ανά πάσα στιγμή, από τα κάτω ή από τα πάνω, σε εκλογές ή δημοψήφισμα. Στην «καλύτερη» περίπτωση, η μακεδονική κοινή γνώμη θα διχαστεί βαθιά, συμπιεσμένη στις μυλόπετρες της εθνικής ταπείνωσης και των -φρούδων- ελπίδων για οικονομική και πολιτική προκοπή μέσα από την ένταξη στην ΕΕ. Με απρόβλεπτες συνέπειες πολιτικής κρίσης στη χώρα. Δεν είναι τυχαίο ότι και τα ελληνικά ΜΜΕ τονίζουν πόσο δύσκολα θα καταφέρει να δικαιολογήσει ο Ζάεφ τη Συμφωνία στη χώρα του. Άλλωστε, μη έχοντας λαϊκή νομιμοποίηση, η διαδικασία της Συμφωνίας, εξαρτώμενη από μια χρονοβόρα και αμφίβολη συνταγματική αναθεώρηση, είναι και η ίδια τελείως επισφαλής. (θα κυρωθεί από την Ελλάδα μόνο αν και όταν ολοκληρωθεί η συνταγματική αναθεώρηση στη ΔτΜ.)

Στην Ελλάδα, από την άλλη μεριά, το «κατόρθωμα» Τσίπρα να ταπεινώσει την ΔτΜ, ανοίγει την όρεξη στην ακροδεξιά και τη Δεξιά για περαιτέρω διεκδικήσεις, ως και για διάλυση της γειτονικής χώρας και απόσπαση εδαφών υπέρ της Ελλάδας. Για παράδειγμα, ο Μητσοτάκης αμφισβητεί τη Συμφωνία από τα δεξιά, ουσιαστικά ξεπερνώντας προηγούμενες θέσεις της ΝΔ που ταυτίζονταν με ό,τι ο Τσίπρας έκανε ήδη πράξη. Πλέον η Συμφωνία δίνει το δικαίωμα στο ελληνικό κράτος και τον ελληνικό εθνικισμό να ισχυρίζονται ότι οι «βορειομακεδόνες» δεν συνιστούν έθνος, όπως ήδη επισημαίνει το Μαξίμου. Εξάλλου, η ελληνική κυβερνητική πολιτική, αφομοιώνοντας, αναπαράγοντας και επισφραγίζοντας με ψευδοαριστερή βούλα τα αστεία, όσο κι επικίνδυνα, επιχειρήματα όλων των αστικών κυβερνήσεων περί μακεδονικού αλυτρωτισμού, έδωσε πατήματα στην ακροδεξιά των συλλαλητηρίων. Εμπέδωσε στην ελληνική κοινή γνώμη την σοβινιστική και «σουρεαλιστική» άποψη ότι ο γειτονικός λαός

μάς απειλεί, απλά επειδή αυτοπροσδιορίζεται ως μακεδονικός εδώ και σχεδόν έναν αιώνα. Ή την προπαγάνδα για απειλή από «τον ρόλο τρίτων δυνάμεων στα βόρεια σύνορά μας», όπως ανέφερε ο Τσίπρας την σχετική ομιλία του. Για όλους αυτούς τους λόγους, το επόμενο διάστημα η Συμφωνία μπορεί να ανατραπεί από τα δεξιά και από μια ελληνική κυβέρνηση, ενθαρρυμένη τόσο από την ισχύ της έναντι της άλλης πλευράς, όσο και από την απήχηση των εθνικιστικών επιχειρημάτων στο λαό μας.

β) Επισημοποιεί τα παρεμβατικά δικαιώματα του ελληνικού κράτους μέσα στην Δημοκρατία της Μακεδονίας!

Μιλώντας αόριστα για εγγυήσεις για «εξάλειψη, πρόληψη και καταστολή πάσης φύσεως αλυτρωτικής ρητορικής και ενεργειών είτε προέρχονται από δημόσιους είτε από ιδιωτικούς φορείς», καθιστά δικαίωμα κάθε ελληνικής κυβέρνησης, Τσίπρα ή Μητσοτάκη, να μπλοκάρει π.χ. την ενταξιακή πορεία όλης της χώρας στην ΕΕ και να πυροδοτεί κατά το δοκούν πολιτικές κρίσεις, εκφοβιστικά εθνικιστικά συλλαλητήρια και διπλωματικά επεισόδια, επικαλούμενη ανά πάσα στιγμή πράξεις ή λόγια, ακόμη και ιδιωτικών μακεδονικών φορέων και συλλόγων! Διεκδικώντας περισσότερα υλικά ανταλλάγματα κάτω από το τραπέζι για χάρη του ελληνικού κεφαλαίου.

γ) Εξυπηρετεί την οριστική ένταξη της ΔιΤΜ στο δυτικό στρατόπεδο (ΝΑΤΟ, ΕΕ), απέναντι σε οποιονδήποτε ανταγωνιστή, αλλά και απέναντι στον μακεδονικό λαό (συνεπαγόμενες πολιτικές λιτότητας). Αν είναι ο ελληνικός καπιταλισμός που κρατούσε ανοιχτό το ζήτημα του ονόματος επί δυόμιση δεκαετίες, ήταν ο **δυτικός ιμπεριαλισμός** συνολικά που το ανακίνησε στη συγκυρία. Ο τελευταίος, μάλιστα σε περίοδο επίτασης των ανταγωνισμών, μόνο ειρηνευτικός παράγοντας δεν μπορεί να θεωρηθεί. Στηρίζοντας δεκάδες δικτατορίες και πουλώντας όπλα σε όλον τον πλανήτη, έχοντας ευθύνη για τις περισσότερες πολεμικές συρράξεις σε Ασία και Αφρική. Η ισχυροποίησή του, αντίθετα, θα τον αποθρασύνει ακόμη περισσότερο έναντι σημερινών και αυριανών αντιπάλων (Ρωσία, Τουρκία κ.α.).

Η στάση της Αριστεράς

Είναι σαφές ότι αυτή η οδυνηρή για τη μακεδονική άρχουσα τάξη, αλλά και το μακεδονικό λαό, Συμφωνία είναι αποτέλεσμα της αντικειμενικής αδυναμίας του γειτονικού κράτους και της υποκειμενικής επιλογής της κυβέρνησής του να θέσει την ένταξη στο NATO και την ΕΕ ως υπέρτατο στόχο. Είναι επίσης αποτέλεσμα της πρόθεσης διεύρυνσης του NATO και της ΕΕ, αλλά και της επεκτατικής εξωτερικής πολιτικής του ελληνικού καπιταλισμού.

Όμως, είναι αποτέλεσμα και της ανικανότητας της ελληνικής Αριστεράς να αντιπαλέψει αυτήν την εξωτερική πολιτική στη βάση της αναγνώρισης **της ισότητας όλων των εθνών**. Αυτό το καθήκον μάλλον δεν αφορά τις ηγεσίες της λεγόμενης «πατριωτικής» Αριστεράς, που αποτελούν μέρος του προβλήματος, προσδεμένες στην αστική αντίληψη περί «γεωπολιτικής», αναπαράγοντας άκριτα την προπαγάνδα περί φανταστικών αλυτρωτισμών και κάνοντας κριτική στην κυβέρνηση από τα ...δεξιά για υπερβολική υποχωρητικότητα. Με δεδομένο ότι η Ελλάδα είχε ανέκαθεν τη στήριξη του NATO και της ΕΕ για να καταγραφεί σήμερα ως νικήτρια της αντιπαράθεσης, ο αντινατοϊσμός αυτών των αριστερών ηγεσιών καταντά προκάλυμμα του εναγκαλισμού του με την κυρίαρχη προπαγάνδα. Αντίθετα, η συνεπής διεθνιστική Αριστερά πρέπει να συντονίσει τις προσπάθειές της και κυρίως, με επιμονή και υπομονή, να τις γειώσει στην κοινωνία. Είναι ελπιδοφόρο ότι σε τέτοια κατεύθυνση σκέφτονται και ήδη κινούνται όλο και περισσότερες αριστερές οργανώσεις.

Ποια «Συμφωνία» θα δεχόμαστε;

Έχοντας ως στόχο την **ελεύθερη** συνεργασία των λαών, ως μόνη σοβαρή εγγύηση για την ειρήνη, η Αριστερά δεν πρέπει να επιδιώκει η Ελλάδα να έχει κανένα λόγο για το όνομα και την εθνική συνείδηση ενός ξένου κράτους. Συνεπώς, **καμία** διμερής

Συμφωνία δεν χωράει. Ελεύθερη συνεργασία και κοινή πάλη των λαών σημαίνουν αναγκαστικά μια πολιτική οικοδόμησης εμπιστοσύνης που δεν μπορεί παρά να ξεκινά από την αναγνώριση ίσων δικαιωμάτων σε όλα τα έθνη. Και άρα του δικαιώματος αυτοπροσδιορισμού **χωρίς προϋποθέσεις και εκβιασμούς**, όπως ακριβώς θέλει ο ελληνικός λαός για τον εαυτό του. Ακόμη και του δικαιώματος των μακεδόνων στο λάθος να ενταχτούν στην ΕΕ. Μόνο μια τέτοια αντιμετώπιση θα έφερνε κοντύτερα τους λαούς, ορίζοντάς τους ως εγγυητές της ειρήνης. Σε αντίθεση με την τρέχουσα Συμφωνία που έχει προκύψει από τα πάνω, με όρους επιβολής του δυτικού ιμπεριαλισμού και του κεφαλαίου της ισχυρής χώρας στην αδύναμη, με εγγυητές το NATO, την ΕΕ και την... εκάστοτε ελληνική κυβέρνηση και αποξενώνει περαιτέρω τους λαούς μεταξύ τους. Χωρίς μια ξεκάθαρη στάση περί ισότητας και ελεύθερου αυτοπροσδιορισμού χωρίς εκβιασμούς, η ελληνική Αριστερά ούτε να συσπειρώσει μπορεί σε ταξική βάση τον κόσμο της, ούτε να πείσει τον γειτονικό λαό για «διεθνιστικές» προθέσεις.

Ξεκινώντας από εκεί, μια αριστερή πολιτική θα έχτιζε γέφυρες αλληλεγγύης και κοινούς αγώνες ενάντια στα αφεντικά στις δυο χώρες, την ΕΕ και το NATO. Θα αρνιόταν την αστική-εθνικιστική προπαγάνδα περί αλυτρωτισμού και θα αποκάλυπτε τους οικονομικούς και πολιτικούς εκβιασμούς του ελληνικού κεφαλαίου. Θα αναγνώριζε την μακεδονική μειονότητα στην Ελλάδα και θα κατάγγελλε οποιαδήποτε παρέμβαση στα εσωτερικά της γείτονος. Σε τελική ανάλυση, θα επεδίωκε τερματισμό της λιτότητας, των μνημονίων και των εξοπλισμών, μονομερή διαγραφή του χρέους, σύγκρουση με τον δυτικό ιμπεριαλισμό, όξυνση της ταξικής πάλης στην Ελλάδα και «σινιάλο» για να κινηθούν παρόμοια οι μακεδόνες (και οι αλβανοί) εργάτες. Έτσι μόνο θα προέκυπτε πραγματική «λύση» προς όφελος των δυο λαών.

Η πραγματικά διεθνιστική Αριστερά οφείλει να καταγγείλει τη Συμφωνία «από τα αριστερά», μην αφήνοντας τον Τσίπρα να εξαπατά τους φτωχούς με το δίπολο «αριστερά-δεξιά», «πρόοδος-συντήρηση». Ταυτόχρονα, να πάρει πρωτοβουλίες για την

επαναπροσέγγιση των δυο λαών στις δυο πλευρές των συνόρων, να μιλήσει για την ταξική και διεθνιστική αλληλεγγύη απέναντι στη λιτότητα και τον εθνικισμό, στον καπιταλισμό, το ΝΑΤΟ και την ΕΕ. Προλαμβάνοντας ίσως επόμενα εθνικιστικά συλλαλητήρια, διπλωματικά επεισόδια και μεγαλύτερη διάβρωση του αριστερού κόσμου από την κυρίαρχη προπαγάνδα.